

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Kukuła w Nowym Jorku
- Noworoczny Parkrun
- Promocja książki Prezydenta
- XIX Memoriał Moskalewicza
- Anglojęzyczny Kopciuszek
- Dyplomatyczne migawki
- Czajkowski o dr. Brancewiczu

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2020, nr 243

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

ŁYSOMICKA PROMOCJA DZIEŁ KS. BISKUPA ANDRZEJA SUSKIEGO TORUNIANKA STULECIA

Podczas Balu Stulecia wybitna artystka **Krystyna Szalewska-Gałdyńska** otrzymała zaszczytny tytuł Torunianki Stulecia. Uwieczniliśmy ją w towarzystwie przewodniczącego Kapituły, wiceprezydenta **Zbigniewa Fiderewicza** oraz głównej organizatorki tego wspaniałego balu dyrektor **Marioli Soczyńskiej**. Z.K.

SZWEDZKIE INWETYCJE

W łysomickiej siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek odbyło się spotkanie, w trakcie którego zaprezentowany został trzeci już tom ze znakomitej serii „Fontes Scrutari” zatytułowany *Libri Ordinarii*. Seria ta ukazuje się pod patronatem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytetu Laterańskiego z Rzymu oraz Uniwersytetu w Pampelunie. W spotkaniu uczestniczyli: minister **Iwona Michalek**, prezydent Torunia **Michał Zaleski**, wiceprezydent **Zbigniew Fiderewicz** z małżonką **Krystyną**, JM **Andrzej Tretyn**, rektor UMK, ks. biskup **Wiesław Śmigiel**, ks. prof. **Janusz Mariański** z KUL, konsul honorowy Litwy **Jerzy Bańkowski** z małżonką **Danutą**, prałaci: **Marek Rumiński**, **Stanisław Majewski**, **Jarosław Kwaśniewski**, profesorowie **Jadwiga** i **Jerzy Łukaszewiczowie**, **Mirosława Gajek** oraz znakomity toruński artysta **Jacek Beszczyński**. Pełniącą rolę gospodyni spotkania **Halina Marszałek** wskazała na ogromną, benedyktyńską pracę Autora tego unikalnego w skali światowej dzieła. Książę biskup **Andrzej Suski** podziękował Wydawcy za znakomitą szatę edytorską wszystkich tomów serii, która zyskała uznanie w całej Europie. M.K.

Około 60% inwestycji zagranicznych na Pomorzu Zachodnim pochodzi ze Skandynawii. W spotkaniu uczestniczył prezes Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej **Cartsen Nilsen**, a także konsulowie honorowi skandynawskich państw, w tym **Andrzej Preiss** – konsul Królestwa Danii. E.W.

PROMOCJA KSIĄŻKI XI JINPINGA

Na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się niezwykle ważne wydarzenie o randze dyplomatycznej – premiera pierwszego tomu książki autorstwa Przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej **Xi Jinpinga** pt. *Zarządzanie Chinami*. Jest to najważniejsze opracowanie dokonań Chin w zakresie polityki, ekonomii i kultury, opublikowane przez czołowe polskie i chińskie oficyny: Wydawnictwo Adam Marszałek oraz Foreign Languages Press. Wysoka ranga wydarzenia przyciągnęła uwagę kilku setek uczonych i dyplomatów reprezentujących różne ośrodki naukowe i polityczne. Wśród najważniejszych gości znaleźli się obecny ambasador ChRL w Warszawie **JE Liu Guangyuan**, były premier RP **Waldemar Pawlak**, były wicepremier RP **Janusz Piechociński**, były konsul generalny RP w Szanghaju dr **Sylwester Szafarz**, wiceprezes China International Publishing Group **Fang Zhenghui** i reprezentujący Wydawnictwo Adam Marszałek dr **Patryk Wawrzyński**. Relacje z wydarzenia można znaleźć na kanale YouTube oraz innych materiałach informacyjnych dostępnych w sieci. Książkę można nabyć osobiście lub wysyłkowo w Wydawnictwie Adam Marszałek.

K.G.

WIELKA ORKIESTRA ZAGRAŁA MJR PIL. STEFAN STEC PATRONEM BAZY

Kolejny wielki sukces odnotowała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, której ogromna rzesza wolontariuszy zebrała rekordową kwotę.

Rekord pobito również w Toruniu, gdzie zebrano 703 725 zł, a wśród najskuteczniejszych wolontariuszy były Zuzanna i Marianna, autorki Wydawnictwa Adam Marszałek, w których puszkach znalazła się kwota 3800 zł.

H.M.

W Półczynie-Zdroju konto Wielkiej Orkiestry zasiłowała kwota 41 715,88 zł. Z pewnością będzie ona wyższa, gdyż wciąż trwają licytacje w Internecie oraz w szkołach gminnych.

K.Sz.

28. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy już za nami, był to dzień pełen niesamowicie pozytywnych emocji. Organizatorzy świdwińskiego finału Orkiestry dziękują wszystkim wolontariuszom oraz firmom, Ochotniczej Straży Pożarnej z Brzeźna i Bierzwnicy, a także prywatnym darczyńcom za zaangażowanie i pomoc w osiągnięciu tak pięknej kwoty.

Renata Nizioł

Pod koniec 2019 r. odbyła się uroczystość nadania 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego imienia mjr. pil. Stefana Szteca. W odsłonięciu tablicy pamiątkowej uczestniczyli: wice-marszałek województwa Stanisław Wziątek, gen. Ireneusz Starzyński, dowódca 1. SLT płk Maciej Trelka, dowódca 21. BLT płk Bartłomiej Mejka oraz Szeft Oddziału Lotnictwa Bojowego Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych RP płk Karol Jędraszczyk. Obecni byli również burmistrz Piotr Feliński, starosta Mirosław Majka oraz przewodniczący Rady Powiatu Jerzy Anielski.

E.W.

ŚWIDWIŃSKI ORSZAK TRZECH KRÓLI

Tradycyjnie w czasie święta Trzech Króli ulicami Świdwina przemaszerował barwny pochód. Uczestniczyły w nim władze miasta i powiatu, duchowieństwo, młodzież i dorośli. Jak zawsze całość orszaku uwiecznił swym aparatem znakomity fotografik Franciszek Czarny.

Elżbieta Wielgosz

Bal Stulecia

Fot. Sławomir Kowalski

W ramach obchodów stulecia powrotu Torunia do wolnej Polski 18 stycznia 2020 r. w CKK Jordanki odbył się Bal Stulecia. Ponad 500 osób bawiło się do białego rana na balu, którego organizatorem był prezydent **Michał Zaleski**. Ważnym punktem balu było rozstrzygnięcie Plebiscytu na „Współczesnego Torunianina Stulecia”. Wyróżnienia specjalnie powołana kapituła przyznała w sześciu kategoriach: kultura – **Krystyna Szalewska-Gałądyńska**, nauka – prof. **Jan Tajchman**, sport – **Ryszard Olszewski**, gospodarka – **Jarosław Józefowicz**, oświata – **Alojzy Lech Kowalski**, zdrowie – dr **Bohdan Dowbor**.

Wśród gości byli: **Halina Marszałek**, senator **Ryszard Bober** z małżonką **Barbara**, minister rolnictwa **Krzysztof Ardanowski** z małżonką **Marlena**,

Jolanta Molus, **Krystyna Zaleska**, **Krystyna Fiderewicz**, **Mirosława Gajek**, **Jerzy Bańkowski**, **Izabela** i **Igor Pawłowscy**, **Andrzej Makowski** oraz **Adam Marszałek**.

Dyrektorski stolik tworzyli: **Hanna** i **Marek Wilińscy**, **Jolanta** i **Krystian Kubjaczki**, **Tomasz** i **Ewa Kisielowie**, **Roma** i **Zbigniew Derkowsky**.

Wojciech i **Marta Klabun**, **Dagna** i **Piotr Calbecy**, **Marcin** i **Katarzyna Buszewscy**, **Tadeusza** i **Bogusław Buszewscy**, **Piotr Olszewski**, **Mariola** i **Grzegorz Soczyński**.

H.M.

POWSTANIE CENTRUM POPULARYZUJĄCE NAUKĘ

W dniu 27 grudnia 2019 r. powiat świdwiński zawarł umowę z województwem zachodniopomorskim na realizację projektu pn.: „Stworzenie Centrum Popularyzującego Naukę na obszarze Strefy Centralnej w Świdwinie”. Całkowite wydatki w projekcie wynoszą 5 823 180,00 zł, zaś kwota dofinansowania to 3 999 942,34 zł. Jest to kolejna umowa, która ma na celu dofinansowanie budowy i wyposażenia Centrum Popularyzującego Naukę w Świdwinie. Dzięki zaangażowaniu starosty **Mirosława Majki** alokacja w ramach konkursu została zwiększona 2-krotnie i w wyniku zakończonej procedury konkursowej powiat świdwiński uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego. Poprzednia umowa, dofinansowująca zadanie do kwoty 2 056 999,98 zł, zawarta w 2017 r., została anulowana. (BG)

PODZIELIŁY TORT MARSZAŁKA

Z dużym przejęciem kroili na X Marszałkowskim Dobroczynnym Balu tort panie: **Dagna Calbecka**, **Elżbieta Hartwig**, **Barbara Bober** i **Halina Marszałek**. Gospodyni balu zaprosiła do tej miłej czynności panie, które uczestniczyły w nim od pierwszej jego edycji. K.G.

K.G.

ROZMOWY Z FLTRP DYPLOMATYCZNE MIGAWKI

Foreign Languages Teaching and Research Press to jedno z największych chińskich wydawnictw naukowych o bardzo dużej obecności w skali światowej. Pracownicy głównej siedziby FLTRP mieszczącej się w Pekinie to także wielcy przyjaciele Wydawnictwa Adam Marszałek, które często i chętnie odwiedzają. Tym razem byli oni gospodarzami dla przybyłej do Chin delegacji Marszałek Publishing Group. Dyrektor **Peng Donglin** oraz menadżerki **Li Dan** i **Meng Jiawen** bardzo ciepło przyjęli goszczącego prezesa **Adama Marszałka** i towarzyszących mu asystenta **Bartosza Płotkę** i szefa Wydawnictwa Helvetica **Olega Golovkę**. Z uwagi na szeroko zakrojoną współpracę między firmami omawiano nie tylko aspekty wydawnicze, ale także możliwości wspólnego działania przy VII Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim.

UMOWY Z WYDAWNICTWEM UNIWERSYTETU LUDOWEGO

Od wielu lat trwa niezwykle owocna współpraca między najbardziej prestiżowym wydawnictwem naukowym w Chinach, China Renmin University Press, a koncernem wydawniczym Marszałek Publishing Group. Jej kontynuacją była uroczysta ceremonia podpisania umów wydawniczych między partnerami, która miała miejsce w Pekinie. Wydarzenie było o tyle wyjątkowe, że poza prezesami, dr. **Adamem Marszałkiem** i prof. **Li Yongqiangiem**, którym asystowali dyrektor CRUP **Liu Yolanda** oraz asystent ds. międzynarodowych MPG dr **Bartosz Płotka**, obecni byli na nim także radca polityczny Ambasady RP w Pekinie dr **Sebastian Domżański**, były radca ds. kultury Ambasady ChRL w Warszawie **Ding Haijia** wraz z **Małżonką**, prezes Wydawnictwa Helvetica **Oleg Golovko**, prof. **Miao Huashou**, menadżer CRUP **Diana Gao** oraz nowy wiceprezes CRUP.

K.G.

W trakcie bankietu wydawanego z okazji Święta Narodowego Kazachstanu toczono wiele interesujących rozmów.

Wiele do powiedzenia mieli sobie ambasadorowie Argentyny **Ana Maria Ramirez**, Serbii **Nikola Zurovac** oraz Węgier dr **Orsolya Zsuzsanna Kovács**.

Stałymi bywalcami spotkań organizowanych przez ambasady państw azjatyckich są prof. **Tadeusz Bodio**, były wicepremier **Janusz Piechociński** i wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego **Stanisław Wziątek**,

dziekan Wydziału Nauk Społecznych UJK prof. **Jerzy Jaskiernia**, były wiceminister spraw zagranicznych **Andrzej Zalucki** oraz były wicemarszałek Sejmu RP **Jerzy Wenderlich**.

Z.E.

NAGRODY DLA MPG JUBILEUSZ PAŃSTWA MADEJEK

23 grudnia 2019 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Świdwinie **Janina i Stanisław Madejek**, na wniosek wójta Gminy Świdwin, zostali udekorowani medalem nadanym przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę za długoletnie pożycie małżeńskie z okazji 50-lecia ślubu. Dekoracji dokonał wójt **Kazimierz Lechocki**, który także złożył najserdeczniejsze życzenia Jubilatom. W ceremonii wręczenia medału uczestniczyła rodzina państwa Madejków. UG

Jubilaci w otoczeniu rodziny i władz gminy

Uczestniczący w konferencji wydawców prezes koncernu wydawniczego Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**, prezes stanowiącego część MPG Wydawnictwa Helvetica **Oleg Golovko** oraz asystent ds. zagranicznych MPG dr **Bartosz Płotka** otrzymali od **Li Daweia** nagrody za osiągnięcia w dziedzinie międzynarodowej współpracy kulturowej. Na zdjęciu nagrodzonym towarzyszy sympatyczna **Bella**. K.G.

POŻEGNANIE KOMENDANTA PIOTRA KRAKOWSKIEGO

Uroczyste pożegnanie ze służbą Komendanta Powiatowego Policji w Świdwinie insp. **Piotra Krakowskiego**

SPOTKANIE Z RESEARCH PRESS

Sympatycznym elementem konferencji wydawców w Tai'an było spotkanie delegatów koncernu Marszałek Publishing Group: prezesa dr **Adama Marszałka**, prezesa jednej z dziesięciu firm MPG **Olega Golovki** i asystenta ds. międzynarodowych MPG dr **Bartosza Płotki** z **Helen**, pogodną przedstawicielką wydawnictwa naukowego Research Press wchodzącego w skład China International Publishing Group. Celem rozmowy było omówienie aspektów rozszerzenia współpracy między partnerami. B.P.

10 stycznia odbyła się uroczysta zbiórka, podczas której pożegnano zdającego obowiązki służbowe i odchodzącego na emeryturę insp. **Piotra Krakowskiego**, Komendanta Powiatowego Policji w Świdwinie. W uroczystości udział wzięli Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie nadinsp. **Jacek Cegiela**, komendanci miejscy i powiatowi zachodniopomorskiego garnizonu, przedstawiciele związków zawodowych zachodniopomorskiej Policji, przedstawiciele świdwińskiego samorządu i Rady Powiatu, jednostki wojskowej, Placówki Straży Granicznej, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Wojskowej Komendy Uzupełnień, Żandarmerii Wojskowej, Prokuratury Rejonowej, kapłana, a także policjanci i pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie oraz najbliżsi. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie podziękował insp. Piotrowi Krakowskiemu za lata dobrej służby.

Insp. Piotr Krakowski służbę rozpoczął w Koszalinie. W sierpniu 1999 r. został zastępcą dowódcy kompanii Oddziału Prewencji Policji w Szczecinie, a w 2000 r. został mianowany na stanowisko Naczelnika Sekcji Kryminalnej Pierwszego Komisariatu Policji w Koszalinie, by po dwóch latach zostać Naczelnikiem Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie. Od 1 listopada 2003 r. został powołany na stanowisko Komendanta Pierwszego Komisariatu Policji w Koszalinie, zaś w 2004 r. na zastępcę Komendanta Miejskiego Policji w Koszalinie, a od listopada 2006 r. objął stanowisko pierwszego zastępcy Komendanta Miejskiego Policji w Koszalinie. W 2010 r. został Komendantem Powiatowym Policji w Białogardzie, a w 2016 r. w Kamieniu Pomorskim i kolejno w dniu 20 grudnia 2016 r. został powołany na stanowisko Komendanta Powiatowego Policji w Świdwinie. asp. Katarzyna Kopacz

„KRONIKARZ ŚWIDWINA” W RADIU KOSZALIN X BAL MARSZAŁKA

Ciekawą rozmowę z autorem opublikowanej przez Wydawnictwo Adam Marszałek książki *O moim Świdwinie Schivelbein – Świdwin Zbigniewem Czajkowskim* przeprowadziła na antenie Radia Koszalin znakomita dziennikarka **Grażyna Preder**.

K.G.

Grażyna Preder – absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika. Z zamiłowania kolekcjonerka biografii. Lubi słuchać i później mozolnie konstruować życiowe historie bohaterów audycji, wierząc że każda z nich pomaga zrozumieć, co w życiu najważniejsze. Jest uzależniona od papieru (książki, gazety), którego stopy piętrzą się na jej biurku. Nad nimi góruje statuetka św. Maksymiliana, patrona dziennikarzy i spraw beznadziejnych, którą otrzymała w konkursie reportażowym.

fol. Mikołaj Kuras

W CKK Jordanki odbył się X Marszałkowski Bal Dobroczynny. W trakcie jego trwania marszałek **Piotr Calbecki** z małżonką **Dagną** wręczyli okolicznościowe dyplomy uczestniczącym w nich od pierwszej edycji: **Elżbiecie i Edwardowi Hartwigom, Barbarze i Ryszardowi Boberom** oraz **Halinie i Adamowi Marszałkom**. Dochód z imprezy trafi do czterech instytucji w regionie niosących pomoc ubogim i niepełnosprawnym.

K.Z.

WIECZÓR KOŁĘD I PASTORAŁEK

W dniu 5 stycznia w sali widowiskowej zamku członkowie Towarzystw Kresowych Wilna i Lwowa, zaproszeni goście oraz sympatycy spotkali się na corocznym Wieczorze Kołęd i Pastorałek. Wieczór z programem świątecznym uświetnił chór „Kantata” pod kierownictwem **Alicji Grocholi** oraz zespół „Jarzębina z Pęczeryzna”.

UM

KS. PROF. JANUSZ MARIĄŃSKI DOKTOREM H.C. UŚ

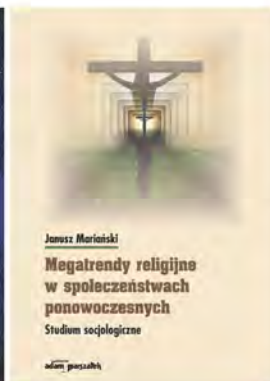

Miło nam poinformować, iż ks. prof. dr hab. **Janusz Mariański**, emerytowany pracownik Wydziału Nauk Społecznych (Instytutu Nauk Socjologicznych), wybitny specjalista z zakresu socjologii moralności i socjologii religii, został uhonorowany tytułem doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego.

Książę profesor jest związany z KUL od 1965 r., kolejno jako student, doktorant i wykładowca. Był kierownikiem Sekcji Społecznej na Wydziale Nauk Społecznych KUL (1984–1987) oraz Katedry Socjologii Moralności (1984–2012). W 1989 r. otrzymał tytuł profesora. Jego zainteresowania badawcze, które zaowocowały bardzo bogatym dorobkiem publikacyjnym, koncentrują się wokół stanu religijności polskiego społeczeństwa oraz przemian w zakresie religijności i moralności.

Ks. prof. Janusz Mariański należy do grona najwiedzielszych autorów Wydawnictwa Adam Marszałek, którego nakładem ukazało się osiem jego znakomitych książek.

Maria Mazurek-Olszowa

„WIŚNIA DZIECIOM” W CENTRUM PO-W W ŚWIDWINIE

Jak co roku od dwudziestu lat lider zespołu „Ich Troje” **Michał Wiśniewski** wraz z „Fundacją Po Pierwsze”, amerykańską fundacją „House Of Trojans” odwiedza podopiecznych domów dziecka w całej Polsce. W tym roku na liście 18. odwiedzanych placówek znalazło się również Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdwinie.

nie, wicestarostą świdwińskim **Zdzisławem Pawelcem**, przewodniczącym Rady Powiatu Świdwińskiego **Jerzym Anielskim** oraz sekretarzem powiatu świdwińskiego **Mirosławem Pierzem** przywitani przybyłych gości. Na spotkaniu obecny był również burmistrz Świdwina **Piotr Feliński**. Akcja „Wiśnia Dzieciom” w tym roku odbyła się pod patronatem firmy New Yorker, więc wśród licznych prezentów dzieci otrzymały od Michała Wiśniewskiego piękne zestawy odzieżowe. Artysta podzielił się

z podopiecznymi placówki historią swojego dzieciństwa w domu dziecka i przekazał im wiele cennych rad, po czym wręczył wszystkim prezenty. Po wspólnych śpiewach i części artystycznej przygotowanej przez młodzież, wszyscy uczestnicy spotkania zasiedli do wspólnego obiadu.

(KS)

Doktor Leszek

...Po twych ulicach błędzę zadumany,
W starych zaułkach na kamieniach siadam.
Głosem znajomym mówią do mnie ściany
I z duszą murów o umarłych gadam
Z oddali dzwoniów pacierz gra wieczorny
Modlitwą żalu stęsknioną i pilną...

A. Oppman, *Wilno* (fragment)

Trudno pisać o Leszku, o doktorze Leszku Brancewiczu w czasie przeszłym. Nie chcę, aby to była apoteoza, ale tylko wyraz szacunku i bardzo osobiste wspomnienie chwil, które z nim spędzałem i jako pacjent i współtowarzysz wypraw wędkarskich oraz słuchacz jego opowieści o Wilnie, Krakowie i powojennym Świdwinie. Gdy w czwartek 5 grudnia zadzwonił telefon i na wyświetlaczu przeczytałem „Magda”, to już wiedziałem, że Leszek zmarł. Odszedł po długiej chorobie. Zgasa nadzieja, że znowu siądziemy na tarasie Jego letniego domku w Urazie nad drawskim jeziorem, by po dniu lepszych lub gorszych połowów słuchać gawęd o ukochanym Wilnie. Pamiętam, gdy już miałeś kłopoty z chodzeniem, z jaką satysfakcją opowiadałeś, że znowu dotarłeś do Matki Boskiej w Ostrej Bramie, aby się pomodlić. A później nekropolia na Rossie, rodzinne groby i ten najważniejszy Twojego Ojca, odnaleziony przez Maćka, Twojego wnuka.

Wędrowałeś opowieścią po wileńskich ulicach, po Zwierzyńcu i ul. Witoldowej, gdzie stał Twój rodzinny dom. Później gimnazjum w zakopiańskiej „balzerówce” i studia na krakowskiej akademii medycznej. Pamiętam relacje z kolejnych zjazdów absolwentów uczelni, o kolegach i koleżankach.

Z bardzo dużym zaciekawieniem słuchałem opowieści o pierwszych latach istnienia naszego garnizonu, gdzie służyłeś jako lekarz. O wypadkach lotniczych, kolegach oficerach i atmosferze panującej wówczas.

Byłeś przyjacielem moich starszych braci i dobrym duchem naszej całej rodziny. Odczuwałem i ja Twoją przyjaźń. W chwilach trudnych, chorobie mamy, taty i żony Ireny zawsze mogłem na Ciebie liczyć. Byłeś lekarzem rodzinnym, gdy ich jeszcze nie wymyślono.

Z tych Twoich opowieści powstał przed laty tekst publikowany w „Zwiastunie”, „Echu Świdwina” i Internecie. Po Twojej śmierci znowu go udostępniłem. Żaden z moich dotychczasowych tekstów nie miał tylu polubień, udostępnień i komentarzy. Wszystkie pozytywne i bardzo wzruszające.

Cierpliwie znosiłeś moje uszczypliwości i złośliwości. Czasami się spieraliśmy, ale szanowaliśmy swoje odmienne zdania i poglądy. Miałeś dystans do siebie i duże poczucie humoru. Byłeś człowiekiem kompromisu.

Gdy jesienią ubiegłego roku odwiedziłem Cię z przyjacielem, widziałem Twoją nienajlepszą kondycję fizyczną. Ale rozpoznałeś nas i widziałem jaką Ci sprawiliśmy razem radość.

Leszku, miałem jeszcze tyle pytań... Żegnaj.

Zbigniew Czajkowski

W dniu pogrzebu 11 grudnia 2019 r.

KĄCIK POETYCKI

Historia chińskiej poezji

W ramach serii „Historia Chińskiej Cywilizacji” ukazała się bardzo interesująca książka zatytułowana *Historia chińskiej poezji*. W edycji tej serii Time Marszałek Group współpracuje z jedną z najbardziej prestiżowych chińskich oficyn Encyclopedia of China Publishing House.

Autor przedmowy do książki, wybitny badacz historii, profesor Uniwersytetu Pekńskiego Xin Deyong napisał:

„W ciągu ostatnich kilku ostatnich lat poezja, najczęściej uprawiana postać literatury chińskiej, podlegała nieustannym zmianom, podążając za rozwojem samego społeczeństwa oraz upodobań ludowych. Różne okresy historyczne mogą się poszczycić odmiennymi formami wyrazu artystycznego. Na bazie poezji powstawały rozmaite ekspresje twórczości literackiej, takie jak pieśni (na przykład *Pieśni z Chu*), ody wyłącznie do recytacji (również w *Pieśniach z Chu*), teksty piosenek i wierszowanych zwrotek do śpiewania – wszystkie one poszerzały horyzonty kulturalne oraz pogłębiały gusta estetyczne ludu chińskiego. Dziś stanowią integralną część chińskiej kultury, jej drogocenny klejnot, który lśni na przestrzeni wieków aż do dzisiaj”.

Historia chińskiej poezji,
Time Marszałek Group,
Toruń 2019, ss. 109

XIX MEMORIAŁ MOSKALEWICZA POSEŁ NA KONGRESIE

Tradycyjnie już z inicjatywy znakomitego niegdyś piłkarza **Olgerda Moskalewicza** odbył się w Świdwinie XIX Memoriał im. Stefana Moskalewicza, w którym wzięło udział 14 zespołów, a wśród nich: Arka Gdynia, Pogoń Szczecin, Błękitni Stargard, Orzeł 1955 Trąbki Wielkie, TurboGrosik Team, Lekarze Szczecin, Oldboy GKS Bełchatów, Przyjaciele Gadochy I, Spójnia Świdwin I, Pamet Świdwin, Spójnia Świdwin II, Grupa Azoty Police, Przyjaciele Gadochy II oraz ExPortowcy Szczecin.

W turnieju zwyciężyła drużyna Orzeł 1955 Trąbki Wielkie, która w finale pokonała Arkę Gdynia. Trzecie miejsce zajęła drużyna ubiegłorocznych zwycięzców, czyli ExPortowcy Szczecin, która w małym finale pokonała TurboGrosik Team. Z drużyn świdwińskich Pamet zajął 8 miejsce, Spójnia I 12, a Spójnia II 14.

Koronę Króla Strzelców przyozdobioną 9 diamentami strzelonych bramek odebrał **Kamil Grosicki** z TurboGrosik Team. Najlepszym bramkarzem Memoriału uznano **Andrzeja Bledzewskiego** z Arki Gdynia, a najlepszymi zawodnikami **Mateusza Weserllinga** z Orła 1955 Trąbki Wielkie oraz **Kamila Grosickiego** z TurboGrosik Team.

W trakcie trwania imprezy odbyła się licytacja przedmiotów i gadżetów ofiarowanych przez wielu wspaniałych piłkarzy, w tym Roberta Lewandowskiego, Kamila Glika, Kamila Grosickiego i Wojciecha Szczęsnego. Uzyskane w ten sposób środki zostały przekazane m.in. dla: Domu Dziecka w Świdwinie, Szkolnego Ośrodka Wychowawczego w Rzepczynie, Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, a także dla innych potrzebujących pomocy i pokrzywdzonym przez los.

Współorganizatorami turnieju byli: Urząd Miasta Szczecin, Urząd Miasta Świdwin, Starostwo Powiatowe w Świdwinie, Urząd Miasta Łobez, Park Wodny „RELAX”, Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Police, Grono Przyjaciół Stefana Moskalewicza.

Andrzej Schneider

Noworoczną wizytę w siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek złożył poseł na Sejm RP IX kadencji prof. **Zbigniew Girzyński**. W ramach przeprowadzonych rozmów pan poseł przyjął zaproszenie komitetu organizacyjnego i potwierdził udział w sesji plenarnej i obradach naukowych VII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego.

I.N.-B.

NOWOROCZNY PARKRUN

Nim się spostrzeżliśmy mamy już 165 edycji sobotnich spotkań. Niezależnie od pogody o godzinie 9.00 w parku miejskim w Świdwinie spotykają się miłośnicy aktywnego rozpoczęcia każdej soboty. Mimo deszczowej aury tej zimy, liczna grupa parkrunowych przyjaciół, pojawiła się 1 stycznia, aby przywitać nowy 2020 rok. Podobnie było 4 stycznia – 62-osobowa reprezentacja mieszkańców Świdwina i okolic pokonała dystans 5 kilometrów. W grudniu minęła 3. rocznica działania parkrun w Świdwinie, w tym czasie frekwencja z poziomu 29 uczestników w pierwszym roku biegania, urosła do ponad 44 na początku 2020 r.

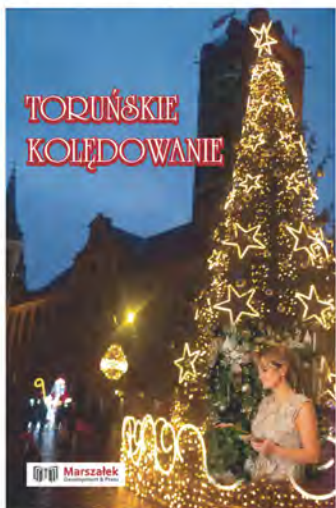
Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców, to jeden z lepszych wskaźników średniej frekwencji na 72. lokalizacje parkrun Polska. Był to rok wyjątkowy, gdyż od września mamy parkrunową trasę z prawdziwego zdarzenia w Parku Miejskim przy ul. Drawskiej, o czym informuje tablica przy wejściu głównym do naszego parku. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych poprawą własnego zdrowia do pokonania dystansu 5 kilometrów maszerując, truchtając lub biegnąc. Pamiętaj, parkrun to nie wyścigi, choć jak ktoś ma zdrowie i ochotę niech biegnie szybciej, na mecie nie czekają puchary i nagrody, na parkrun przychodzisz kiedy chcesz, nic na siłę, pokonujesz trasę własnym tempem i nikt u nas nie jest ostatni, bo na każdy bieg jest wyznaczony wolontariusz zamykający stawkę. Przypominam o obowiązkowym posiadaniu wydrukowanego kodu parkrun. Uwaga, to bardzo ważne, każdy zarejestrowany uczestnik parkrun jest ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków. Zapraszamy w każdą sobotę, start godz. 9.00.

Wiesław Gasek

TORUŃSKIE KOŁĘDOWANIE SPOTKANIE STARYCH PRZYJACIÓŁ

Tradycyjnie już na początku roku **Mirosława Gajek** zorganizowała w swojej rezydencji wieczór kolęd. Wśród liczного grona przyjaciół znalazł się Prezydent Miasta Torunia **Michał Zaleski** oraz Jego Eksceleńcja biskup toruński ks. prof. **Wiesław Śmigiel**. Muzycznie spotkanie uświetnił występ artystów pod kierownictwem znakomitego twórcy, pieśniarza i tłumacza **Jacka Beszczyńskiego**. Tradycyjnie też uczestnicy spotkania korzystali z wydanego na tę okazję śpiewnika, przygotowanego i opracowanego przez **Halinę Marszałek**, w którym oprócz wspaniałych polskich kolęd znalazły się również nowe, których autorem jest Jacek Beszczyński. Redakcję i stronę graficzną najnowszej edycji śpiewnika przygotował **Krzysztof Galus**. W imieniu uczestników spotkania prezydent **Michał Zaleski** podziękował **Mirosławie Gajek** za jego organizację. Ksiądz biskup **Wiesław Śmigiel** wyraził swoje zadowolenie z faktu, że w Toruniu są organizowane tego typu spotkania, a ich uczestnikami są także mieszkańcy innych miejscowości, takich jak Warszawa czy Poznań.

H.M.

KAWOWE KOŁĘDOWANIE W ŁYSOMICACH

Ważną częścią wieczoru wigilijnego jest zwykle wspólne śpiewanie kolęd. Na tę okazję **Marianna** we współpracy z **Zuzanną** przygotowały kolejną już edycję swojego śpiewnika zatytułowanego *Kawowe kolędownie*. One również były autorkami zawartych w nim ilustracji. Tradycyjnie już w duecie, a następnie pojedynczo wykonały na pianinie wiele pięknych kolęd. W kolacji wigilijnej, a później w kolędowaniu uczestniczył studiujący w Toruniu, a na stałe mieszkający w stolicy Azerbejdżanu Baku, **Emin Shirinzade**.

I.N.-B.

W trakcie pobytu w Pekinie doszło do miłego spotkania prezesa dr. **Adama Marszałka** z byłym radcą ds. kultury ambasady ChRL w Polsce **Dingiem Haijią** i jego **Małżonką**. Ten znakomity dyplomata przyczynił się do zapoczątkowania współpracy pomiędzy Wydawnictwem Adam Marszałek a największymi wydawcami chińskimi. Zwieńczeniem spotkania w gościnnych murach Wydawnictwa Uniwersytetu Ludowego była uroczysta kolacja, w której udział wzięli także obecny radca ds. politycznych Ambasady RP w Pekinie **Sebastian Domżański**, prezes CRUP **Li Yongqiang**, dyrektor CRUP **Liu Yolanda**, szef Wydawnictwa Helvetica **Oleg Golovko**, prof. **Miao Huashou**, menadżer **Diana Gao**, asystent ds. międzynarodowych MPG dr **Bartosz Płotka**.

O.G.

MEDAL DLA PREZESA

Obchodzące 60-lecie swego istnienia Towarzystwo Polsko-Austriackie w trakcie imprezy jubileuszowej wyróżniło osoby zasłużone dla rozwijania współpracy Polski i Austrii. Wśród wyróżnionych znalazł się dr **Adam Marszałek**.

Sz.G.

NOWY JORK I... JA

odcinek 2: Jimmy Fallon

Od najmłodszych lat z niecierpliwością czekałem na kolejny odcinek amerykańskiego programu „The Tonight Show”. To codzienny, nadawany od 1954 roku, najślynniejszy w Stanach Zjednoczonych talk-show, w którym prowadzący najpierw wygłasza zabawny monolog, będący komentarzem bieżących spraw, a następnie rozmawia z zaproszonymi gośćmi. Zasada jest prosta; początkowym rozmówcą jest gwiazda z pierwszych stron gazet, następnie ktoś mniej znany, ale oczywiście wciąż bardzo popularny. Koniec programu, to zawsze ciekawostka; występ muzyczny, artystyczny lub komediowy akt jakiegoś początkującego *stand-upera*.

W czasach mojego dzieciństwa program prowadził słynny komik i aktor – Jay Leno, znany ze swojej imponującej kolekcji zabytkowych samochodów oraz... charakterystycznej brody. Można powiedzieć, że dzięki niemu w dużej mierze rozpocząłem „praktyczną” naukę języka angielskiego, bowiem w Polsce program nadawany był zawsze w oryginale, w europejskiej edycji kanału NBC.

Najślynniejszym i najdłużej, bo aż 30 lat, prowadzącym „The Tonight Show”, był jednak legendarny Johnny Carson, u którego swoje niezapomniane popisy prezentował niezastąpiony, nieżyjący już niestety Robin Williams. To tyle tytułem wspomnień i tła historycznego. Dzisiaj gospodarzem „The Tonight Show”, tzw. *hostem*, jest Jimmy Fallon. W Polsce niestety w żadnej telewizji programu nie obejrzymy w całości, jedynie najciekawsze fragmenty możemy odtworzyć sobie na Youtube, co oczywiście polecam.

Podczas pobytu w Nowym Jorku wybraliśmy się do słynnego 30 Rock, czyli Rockefeller Center, gdzie nie tylko mieści się najpiękniejszy taras widokowy, tzw. *Top of the Rock*, z którego można podziwiać imponującą panoramę Manhattanu i Brooklynu, ale także swoją siedzibę oraz studia nagraniowe ma właśnie rzeczona stacja NBC. To właśnie tam, od „zawsze” nagrywany jest słynny program satyryczny „Saturday Night Live”, talk show Setha Myersa i właśnie mój ulubiony „The Tonight Show Starring Jimmy Fallon”. Co więcej, niespodziewanie dla mnie okazało się, że codziennie można dostać się na nagranie programu na żywo. W dodatku całkowicie za darmo! Wystarczy „tylko” przyjść wcześniej rano pod NBC Studios, odstać jakiś czas w kolejce i punktualnie o 9:00 rano odebrać specjalne kartki, z numerkiem na... liście oczekujących. Próba zdobycia numerku nie zawsze gwarantuje sukces, o czym wkrótce miałem się przekonać. Zaproszenia bowiem rozchodzą się już na miesiąc przed nagraniem danego odcinka. Tzw. *Stand-by list* pozwała na wejście tego samego dnia tylu osobom, ile akurat zostało wolnych miejsc. My zdobyliśmy numery 17 i 18 – dobre i to! Zgodnie z procedurą, o godzinie 15:00 stawiliśmy się w sklepie z pamiątkami NBC, by dowiedzieć się czy faktycznie warto było czekać rano w kolejce. Podobno było około 80 osób, wpuszczonych zostało tylko 25 szczęśliwców, wśród których byliśmy oczywiście i my. Pozostali musieli niestety obejść się smakiem.

Czy warto wstać o świcie i powalczyć o te darmowe wejściówki? Odpowiedź jest krótka: tak i jeszcze raz TAK!!! Zobaczyć nagranie na żywo, ogarnąć wzrokiem niewyobrażalny ogrom pracy ekipy technicznej, imponujące studio i całą spektakularną produkcję, to doprawdy niezapomniane przeżycie. Mimo że z tą branżą mam do czynienia od iluś lat, jednak rzeczywistość przerosła moje wyobrażenia.

Początkowy monolog dotyczył głównie politycznej sytuacji w USA, a konkretnie kwestii impeachmentu prezydenta Trumpa. Prawdziwą wisienką na torcie był jednak pierwszy gość – jeden z największych gwiazdorów Hollywood – Michael Douglas.

Opowiedział, na wielkim luzie, bez zadęcia i popisów gwiazdorskich, wiele ciekawych i zabawnych anegdot, m.in. o swoim ojcu – obchodzącym niebawem swoje 103. urodziny, legendarnym aktorze Kirku Douglasie. Dowiedzieliśmy się między innymi, że ten sędziwy staruszek uczy się aktualnie korzystać ze Skype'a, zapominając przy tym o różnicy czasu między Los Angeles i Nowym Jorkiem, permanentnie budząc w środku nocy syna i swoją ukochaną synową – aktorkę Catherine Zeta-Jones, by zapytać tylko... „co słychać?”.

Po zakończeniu nagrania Jimmy Fallon cierpliwie zegnał się z zebraną publicznością, przybijając sobie z nami „piątki i żółtki”. Niestety nie można było robić zdjęć, wszystko musiało zostać tajne i tajemnicze. Mam nadzieję, że zdradzając nieco kulisy programu, nie narażam się na żadne kłopoty i nie skontaktują się ze mną prawnicy stacji NBC...

Fragmenty wywiadu można obejrzyć niestety tylko na Youtube, na kanale programu Jimmy Fallona. Nagranie, w którym uczestniczyłem, zapamiętam na pewno, bo co innego zachwycać się przez „szybę” ekranu, a co innego dotknąć, poczuć atmosferę, zapachy, odgłosy towarzyszące, przeżyć... biorąc w tym udział bezpośredni. Nie będzie odkrywczym, gdy stwierdzę, że... dotyczy to niemalże wszystkich dziedzin naszego życia. Tym razem udało mi się spełnić KOLEJNE marzenie z dzieciństwa. Radość spełnienia to bezcenne uczucie.

Wojciech Kukuła

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

Piotr Hoffmann,
Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego
Oddziału Civitas Christiana

prof. Sergiusz Mikulicz,
były ambasador RP w Kambodży

Martyna Hop,
studentka V roku ekonomii
Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Robert Kwiatkowski,
poseł na Sejm RP

SEMINARIUM CHINA SOCIAL SCIENCES PRESS

TYDZIEŃ KULTURY JĘZYKA POLSKIEGO
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ŚWIDWINIE

Prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**, jego asystent ds. międzynarodowych dr **Bartosz Płotka** oraz szef Wydawnictwa Helvetica **Oleg Golovko** wzięli udział w forum Chińskiego Wydawnictwa Nauk Społecznych. W trakcie wydarzenia panowie omawiali rozwój współpracy między firmami oraz najważniejsze aspekty polsko-chińskiej współpracy wydawniczej skupionej wokół publikacji naukowych.

O.G.

ANGLOJĘZYCZNE PRZEDSTAWIENIE „KOPCIUSZEK”

W auli Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego odbyło się po raz pierwszy anglojęzyczne przedstawienie „Kopciuszek” z udziałem uczniów z klasy 1ap, 1bp, 1cp i 1ag. Dzień był to wyjątkowy również ze względu na fakt, że gościliśmy w naszej szkole ponad 400 osób: ósmoklasistów i przedszkolaków ze świdwińskich placówek. Zaszczycili nas też swoją obecnością przedstawiciele władz lokalnych. Koordynatorem wydarzenia były nauczycielki języka angielskiego: **Aleksandra Majka** i **Maja Banaszczak**.

Aleksandra Majka

Fot. Bartosz Głasek

Fot. Bartosz Głasek

Fot. Bartosz Głasek

Zgodnie z wieloletnią tradycją naszej szkoły nauczyciele języka polskiego przygotowali szereg spotkań, których celem było uświadomienie uczniów na piękno polszczyzny i kultury ojczystej. Nowością tegorocznej edycji były – zorganizowane przez uczniów klasy 1cg pod opieką **Katarzyna Felińskiej** – Potyczki Językowe. Zainicjowały one Tydzień Kultury Języka Polskiego. Uczniowie klas pierwszych zmagali się w pięciu konkurencjach, np. szukanie słów w słowniku na czas, analiza wiersza, prezentacja noblistów polskich w dziedzinie literatury. Dodatkowo musieli zaprezentować obraz inspirowany lirykiem Leopolda Staffa *Deszcz jesienny*. Motyw jesiennego i zimowego pejzażu obecny był podczas konkursu recytatorskiego zorganizowanego przez **Monikę Fabianiak**. W jury zasiadły uczennice z klasy 2c oraz **Barbara Radzikowska** i **Magdalena Kałuska**. Poziom prezentacji i dobór tekstów były na dobrym poziomie. Najlepsi okazali się: **Amelia Ostrowska**, **Martyna Hajdasz**, **Artur Mikołajski** oraz **Konrad Firsiof**. Kolejną imprezą w ramach TKJP było dyktando ortograficzne. Tekst wybrała i prace sprawdziła **Magdalena Kałuska**.

Fot. Magdalena Kałuska

Najlepsza piątka pisała dyktando międzyszkolne w technikum. Nasi uczniowie zajęli 2. i 3. miejsce: **Magdalena Mykieta** i **Milena Barna**, a wyróżnienie zdobyła **Joanna Kowalik**. Ostatnią propozycją dla uczniów była lekcja nt. *Pana Tadeusza*, przeprowadzona przez **Małgorzatę Olszewską**. Jednak nie było to tylko zwykłe powtórzenie z lektury dla 2c, bo gośćmi byli ósmoklasiści z SP1 wraz z nauczycielką **Anna Kieruzel**. Dla wszystkich było to pouczające spotkanie. Tydzień Kultury Języka Polskiego to cenny czas, który zarówno uczy, jak i bawi.

Katarzyna Felińska

Fot. Magdalena Kałuska

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

ABY OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA część I

W listopadzie 1985 roku staraniem świdwińskich działaczy kultury ukazała się jednodniówka „Głos Świdwiński”. Okazją jej wydania był jubileusz 40-lecia polskiego Świdwina. Obok wielu cennych, dzisiaj już historycznych tekstów o dziejach i wydarzeniach powojennych miasta, w numerze jest wywiad z czwórką pierwszej powojennej generacji świdwianian, którzy osiedli po różnych perypetiach życiowych w naszym mieście.

Cieszę się, że i dzisiaj znaleźli się społecznicy ze Stowarzyszenia Carpe Diem, którzy starają się udokumentować oraz opisać dzieje przed- i powojennego Świdwina, i z którymi mam przyjemność współpracować.

Rozmówcami autorki wywiadu pani Zdzisławy Nenycz Kordowieckiej – polonistki z Liceum Ogólnokształcącego i Technikum Mechanizacji Rolnictwa byli: panie Helena Cieślicka – emerytowana nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 1, Zofia Żurek – bibliotekarka z Miejskiej Biblioteki, Maria Rydzio – nauczycielka Liceum Pedagogicznego, później Ogólnokształcącego i pan Bernard Kiedrowski – zastępca prezesa Spółdzielni Krawieckiej „Zgoda”.

Miałem szczęście wszystkie te osoby znać. Pani Cieślicka była moją nauczycielką, wspominam ją z dużą sympatią. Pana Kiedrowskiego, który jako ostatni zmarł przed dwoma laty, często w soboty spotykałem spacerującego po ul. 3 Marca. Zagadnięty chętnie opowiadał o „starym Świdwinie”. Umawiałem się z nim na wywiad, spotkanie odkładałem, myślałem że zdążę. Niestety nie zdążyłem. Na szczęście zdążył i to skutecznie niez mordowany Piotrek Feliński, szefujący Stowarzyszeniu Carpe Diem. Rozmowę z panem Kiedrowskim można zobaczyć na portalu internetowym Stowarzyszenia.

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów Stowarzyszenia Carpe Diem, zrobione w latach 40. i 50. na boisku „Jedynki” oraz zabawa w Dużym Parku.

Świdwin około 1860 r.

Legitymacja służbowa B. Kiedrowskiego

Zdzisława Nenycz Kordowiecka – Jest 1945 rok. Skończyła się wojna. Jak to się stało, że znaleźliście się tutaj, w Świdwinie?

Helena Cieślicka – Pochodzę z Nowego Sącza, to moje rodzinne miasto. Kiedy wybuchła wojna, miałam 16 lat. Wykształcenie zdobywałam na tajnych kompletach. Podobnie jak inne polskie rodziny, tak i moja została okrutnie doświadczona przez wojnę. Brata zabrano do Oświęcimia. Po zakończeniu wojny odnalazł się w Wiedniu i stamtąd powrócił do nas. Mieliśmy w Nowym Sączu własny dom, ale podczas wojny został on zniszczony, nie nadawał się do zamieszkania. Brat zdecydował, że wyjeżdżamy na Zachód. Miał swoich kolegów i znajomych w Szczecinie, ale miasto to było całkowicie zniszczone. Postanowiliśmy więc osiedlić się w jednym z mniejszych miast i tak trafiliśmy do Świdwina. Znalazłam się tu 8 grudnia 1945 roku.

Bernard Kiedrowski – Mieszkałem w Chojnicach, tam ukończyłem przed wojną gimnazjum handlowe. W czasie wojny wywieziony zostałem na roboty do Niemiec. Pod koniec wojny wróciłem do swego miasta. 10 lipca 1947 roku osiadłem w Świdwinie. Ściągnął mnie kolega, który zamieszkał w tym mieście trochę wcześniej.

Zofia Żurek – Pochodzę z Brześcia nad Bugiem. W pierwszym roku wojny zginął mój ojciec. Matka została sama z pięciorgiem dzieci. Do 1942 roku mieszkaliśmy w Brześciu, później przenieśliśmy się do Janowa Poleskiego. Tam przeżyłam całą okupację. Po wojnie z grupą Polaków wyjechaliśmy do Siedlec – ale miasto było zrujnowane, zbite przez bomby, trudno było tam znaleźć warunki do życia. Byliśmy samotni, bezradni, starsi bracia byli w II Armii Wojska Polskiego.

Ruszyliśmy, tzn. matka, dwie córki i najmłodszy brat, transportem w nieznanym, w zupełnie obcy dla nas świat. W Świdwinie znaleźliśmy się przypadkowo w czerwcu 1945 roku.

Maria Rydzio – Urodziłam się w Wilnie, które zawsze zostanie dla mnie najpiękniejszym miastem na świecie. W czasie okupacji pracowałam przymusowo w niemieckiej organizacji „Todt”. Wyzwolenie Wilna nie oznaczało dla nas kresu bolesnych i gorzkich przeżyć. Później przyszło to najbardziej okrutne – trzeba było to miasto opuścić. Byłam wówczas młodą, kilkunastoletnią dziewczyną. Nie rozumiałam znaczenia tego faktu – traktowałam go jako największą krzywdę. Z tym przerażającym poczuciem krzywdy jechałam na zachód, gdzie wszystko było nieznane i obce. Byłam do gruntu przekonana, że tej obcej ziemi nigdy nie pokocham, bo wszystkie moje najlepsze uczucia zostały tam, na wschodzie. Bolesny był również dla mnie przejazd przez Polskę – z przerażeniem obserwowałam ogromnie zniszczenia i zwaliska gruzów, które były niegdyś miastami. Transport zatrzymał się w Barlinku. Mnie i moim dwóm siostrą oraz matce obojętne było, gdzie się osiedlimy – pewna rodzina jechała do Świdwina. Zabraliśmy się z nimi. I tak w marcu 1946 roku znalazłam się w tym oto mieście, które teraz na zawsze stać się miało moim.

Zdzisława Nenycz Kordowiecka – Jak wyglądało wówczas miasto, jakie były Wasze odczucia, Wasze wrażenia?

Maria Rydzio – Poczucie obcości towarzyszyło nam przez wiele jeszcze długich miesięcy. Mieszkańcy miasta, to ludzie, którzy przybyli tu z różnych regionów Polski, sporo było jeszcze Niemców. Każdy reprezentował inną mentalność, inne przyzwyczajenia, nawyki, kulturę i także swoją regionalną odmianę języka. Ludzie byli często wobec siebie podejrzliwi, nieufni. Niemieckość wyzierała z napisów i szyldów umieszczonych na urzędach i sklepach. A poza tym ciągnęła się jeszcze niepewność polityczna. Tu i ówdzie słyszało się jeszcze niepokojące wieści, że Niemcy nas stąd wypędzą, że ziemie te nie będą polskie. Dlatego nie szukałam dobrego mieszkania, nie gromadziłam dóbr, nie chroniłam się. Miałam przez długi okres

uczucie niepokoju i niepewności. Czułam się jak ptaszek, który przysiadł na gałęzi, aby za chwilę odrzucić gdzieś dalej, w nieznaną.

Helena Cieślicka – Na dworcu przez długi okres czasu widniał napis – Świbowina – tak brzmiała bowiem pierwotna nazwa miasta. Pamiętam, że jego centrum było zupełnie zniszczone, wypalone domy, ruiny, zgliszcz. Prawie w całości dochowały się ulice: 3 Marca, Szczecińska, Połczyńska, Chrobrego.

Zofia Żurek – Wypalone były również kamienice na Połczyńskiej. W jednym z ocalałych domów zamieszkałam tam z rodziną. Utkwił mi w pamięci dramatyczny wypadek. Podczas rozbiórki jednego z domów zginął pod gruzami rozwalanej ściany siedmioletni uczeń. Było to dla nas wszystkich tragiczne przeżycie.

Bernard Kiedrowski – Rodzin polskich było niewiele. Sporo było jeszcze Niemców. Tam, gdzie dzisiaj mieści się POM, znajdował się obóz przesiedleńczy dla niemieckich rodzin. Komendantem obozu był Zenon Szczęśniak. Stamtąd kierowano Niemców do ich ojczyzny. Ostatni transport odszedł w 1947 roku. Od początku rozpoczęły też pracę pierwsze zakłady. Pracowała „Octownia”, gazownia miejska, mleczarnia, prywatna wytwórnia soków pitnych, PSS, GS, tartak. Majątki ziemskie znalazły się pod zarządem wojskowym. Aktywnie działała Wojskowa Kompania Gospodarcza, jej komendantem był porucznik Kąkol, z-cą porucznik Stanisław Karkowski. Na Batalionów Chłopskich mieściły się prywatne magazyny zbożowe, własność Pana Górskiego, który był pierwszym burmistrzem miasta. Funkcję komendanta MO pełnił Marian Brodziński, UB – Tadeusz Hume. Było też w Świdwinie sporo restauracji, lokali publicznych, stanowiących prywatną własność. Nosiły one nazwy: „Zabużanka”, „Pod lipą”, „Obywatelska”, „Pod strzechą”, „Hotelowa”, „Dworcowa”, „Bałtyk”.

Helena Cieślicka – Pierwszą szkołę uruchomiono w lipcu 1945 roku. Jej organizatorem był nauczyciel Józef Dmowski. W grudniu 1945 roku rozpoczęłam w niej pracę. Mieściła się ona w budynku przy ulicy Podwale. Widniał na niej jeszcze niemiecki

napis. Równocześnie prowadzono remont budynku obecnej Szkoły Podstawowej nr 1. Kiedy wiosną 1946 roku oddano tam do użytku dwie klasy, przeszłam do nowego budynku wraz z koleżanką Karkowską. Mogę więc powiedzieć, że byłam pierwszą nauczycielką popularnej „Jedynki”.

Na boisku

Zdzisława Nenycz Kordowiecka – **Dlaczego zostaliście właśnie tutaj?**

Zofia Żurek – Nie miałam gdzie wracać. Zresztą tu wyszłam za mąż, tu urodziło się nam troje dzieci.

Pracowałam najpierw w sklepie wazynnym – były tam jeszcze Niemki – a polityka władz była taka, aby do każdej instytucji, do każdego miejsca pracy stopniowo wprowadzać Polaków. Później pracę przerwałam ze względu na dzieci, a ponadto zaczęły się między ludźmi kształtować stosunki, nawiązywać znajomości, zanikało powoli uczucie obcości. A w ogóle to panowała wówczas dość wesoła atmosfera, organizowano zabawy ludowe, festyny. Ludzie lubili się bawić.

Zabawa w Dużym Parku

Helena Cieślicka – W czasie wojny przeżyłam głód, nędzę, odczułam też przymus pracy dla Niemców. Tu otwierała się nowa perspektywa – mogłam pracować i na nowo budować swoje życie. Mieliliśmy też zabezpieczone wyżywienie. W sklepie „U Łęcika” wykupowaliśmy kartkową żywność. Nauczyciele dostawali paczki

z UNRR-y. W szkole my i dzieci korzystaliśmy z bezpłatnego dożywiania. Było to w latach 1945 i 1946.

Bernard Kiedrowski – Rodziły się tu przyjaźnie, koła pomocy koleżeńskiej, ludzie sobie zaczęli wzajemnie pomagać. Powstawały coraz to nowsze instytucje, czułem że jestem tu potrzebny, że mogę się na coś przydać.

Maria Rydzio – Pozostanie tu było koniecznością, nie było wyboru. Świadomy wybór tego miasta, jako miejsca stałego zamieszkania nastąpił później, po kilku latach, kiedy już można było urządzić się w innym mieście. Natychmiast po przyjeździe zostałam słuchaczką rocznego kursu pedagogicznego. Zawód nauczyciela zafascynował mnie, czułam że nic lepszego spotkać mnie nie mogło. Poczulałam się na swoim miejscu.

Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwinią, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o przed- i powojennej historii miasta publikowanych w miejscowej prasie. Uhonorowany przez Ambasadę Izraela i Żydowski Instytut Historyczny dyplomem za ratowanie zabytków kultury żydowskiej oraz Medalionem Rudolfa Virchowa. Inicjator budowy lapidarium na cmentarzu poewangelickim upamiętniającego przedwojennych mieszkańców miasta.

Herb Świdwina

POŁCZYŃSKI KONCERT NOWOROCZNY TRZECH DOKTORÓW W CHINACH

Z inicjatywy burmistrza Połczyna-Zdroju **Sebastiana Witka** oraz dyrektora Centrum Kultury **Krzysztofa Szewczuka** zorganizowano Noworoczny Koncert Dobroczynny, z którego dochód przekazano na leczenie byłego dyrektora połczyńskiego liceum, aktywnego samorządowca **Stefana Mocy**. Pierwsza część koncertu należała do Kameralnego Chóru Mieszanego „Cantus”, który przedstawił połczyńskiej publiczności wybór kolęd. Wraz z połczyńskim chórem zaprezentowali się młodzi soliści uczestniczący w zajęciach Studia Art-Voice, działającego w Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju pod fachową opieką **Bolesława Kurka**. Zaprezentowała się Grupa Teatralna „Figiel” prowadzona przez **Małgorzatę Lorenc**. „Figiel” wystawił przedstawienie jasełkowe do scenariusza napisanego przez **Krzysztofa Rotnickiego**. Jako ostatni na scenie wystąpił **Bogdan Trojanek** i cygański zespół „Terne Roma”.

K.Sz.

ZUZANNA I MARIANNA ŚWIĄTECZNIE

W świątecznych klimatach sfotografowane zostały **Marianna** i **Zuzanna** z mamą **Joanną**. Zdjęcia wykonał tradycyjnie już tata **Daniel**, którego również tradycyjnie zabrakło na fotografii. Może załapie się w następnym roku. H.M.

Trzech uczonych – dr **Adam Marszałek**, dr **Oleg Golovko** i dr **Bartosz Płotka** – reprezentujących koncern wydawniczy Marszałek Publishing Group udało się do Chin. Głównym celem wizyty delegatów było uczestnictwo w światowej konferencji wydawców w Tai’an, na której byli gośćmi honorowymi. W trakcie podróży nie zabrakło jednak czasu na wizytę w Pekinie, spotkania dotyczące współpracy wydawniczej i ze starymi przyjaciółmi, m.in. dyrektor CRUP **Yolandą** i prof. **Miao Huashou**. Podsumowaniem podróży jest poszerzenie grona partnerów z Chin oraz podpisanie kontraktów na opublikowanie kilkudziesięciu bardzo ciekawych książek w Polsce. B.P.

PROFESOROWIE NA KOLACJI

O planach pisarskich i wydawniczych na kolacji wydanej przez prezesa Marszałek Publishing Group dr. Adama Marszałka rozmawiali wybitni polscy politologowie: prof. **Jerzy Kornaś** z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prof. **Andrzej Antoszewski** z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz prof. **Krzysztof Piątek** z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wszyscy oni podkreślili wielkie zasługi wydawnictw skupionych w MPG dla rozwoju polskiej nauki. K.G.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87–100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina/
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78–300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87–148 Łysomice, tel. 56 664 22 36

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Mateusz Klebicko, Joanna Marszałek-Kawa, Mirosława Michalska

wydawnictwo
adam
marszałek